

ضرورت مسئولیت پذیری، عزم و اراده ملی در راه تحقق آرمان‌ها

آیت الله قربانعلی دری نجف آبادی^۱

چکیده

آنچه ضروری و لازم است اجماع عقلا و اندیشمندان و خردمندان و جناح‌های سیاسی و اعتقادی و فکری در راستای اهداف و آرمان‌های عمیق اسلامی و ملی و تلاش و مجاهدت در راه وصول به قله‌های عزت و شرف است. به گونه‌ای که تکانه‌های داخلی و بین‌المللی و چالش‌های شیطان بزرگ و عمال فاسد آنها نتواند در عزم و اراده ملت بزرگ ما کمترین خللی ایجاد کند.

این عزم و اراده خود بزرگترین سرمایه و پشتوانه برای کارهای بزرگ و پیشرفت عزتمندانه و تحول آفرین است و باید بسترهای لازم را برای تحقق آن فراهم کرد و مبانی اعتقادی و فکری و اخلاقی و اجتماعی آن را تقویت نمود. در این مقال سعی شده تا بر ضرورت عزم و اراده همه جانبه و مسئولیت خدایسندانه و انگیزه‌های شرافت‌مندانه و تلاش و مجاهدت حکیمانه که کلید و موتور آرمان‌ها و اهداف بزرگ است تاکید شود و ضرورت راه تحقق آن تبیین گردد. تا افق‌های نو در این سرزمین مقدس تلالو کند و بارقه‌های بیشتر امید بدرخشد و فتح‌المبین و فتح‌الفتوح دنیا و آخرت را نوید دهد.

کلمات کلیدی: اجماع ملی، اراده، الگوی اسلامی ایرانی، پیشرفت، عزم

مقدمه

پیش‌درآمدهای لازم برای رشد، توسعه و پیشرفت الگوی اسلامی ایرانی به چند اصل روشن و مولفه مهم و عزت‌آفرین وابسته است، تا بتوان از تجربه‌های گذشته و دیگران درس آموخت و بار عظیم نظام اسلامی را با قوت و قدرت به منزل رساند و الگویی عزتمند و با اقتدار براساس موازین اسلامی و ولایتی به جهان و جهانیان عرضه کرد و آرمان‌های بزرگ اسلامی و ایرانی را عینیت بخشید. آنچه بیش از همه لازم و ضروری و تعیین‌کننده است عزم و اراده ملی و همه جانبه و مسئولانه و فراگیر این باور ارزشمند است که ما می‌توانیم و خواستن توانستن است و همه باید برای تحقق این آرمان‌های بزرگ و اسلامی و تاریخی و عزت‌آفرین تلاش و مجاهدت کنیم. این باور باید به باوری فراگیر و همه جانبه تبدیل شود و در این میدان مسابقه همگان شرکت و مشارکت فعال داشته باشند و از هرگونه سستی، سهل‌انگاری و ضعف و تنبلی و تردید و دودلی پرهیز نمایند. همه باید احساس کنند که در برابر خون شهیدان و انقلاب و امام و تاریخ و اسلام کشور مسئولیت داریم. راه و رسم پیروزی بر ضعف‌ها و تنگناها و چالش‌ها و توطئه‌ها؛ عزم و اراده، امید و توکل، جهاد و فداکاری و ایمان و مسئولیت‌پذیری است.

مسئولیت‌پذیری، عزم و اراده ملی راه تحقق آرمان‌ها

۱. نماینده ولی فقیه در استان مرکزی و امام جمعه اراک

هشتین کتیرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت؛ الگوی پیشرفت؛ پیشران، چالش‌ها و الزامات تحقق؛ بیت و دوم و بیت و سوم خردادماه ۱۳۹۸

آری عزم و اراده جمعی و همگانی بزرگترین سرمایه عزت و سربلندی و عامل پیشرفت و عبور از گردنه هاست. باید روح خودباوری و انگیزه های عمیق دینی و اعتقادی و اعتماد به نفس تقویت شود. باید خودمان باور کنیم و احساس کنیم این ما هستیم که باید بر مشکلات پیروز شویم و قله ها را فتح کنیم و با همت و انسجام و تعامل سازنده و همدلی و شرح صدر توان ملی و الهی خود را دو چندان کنیم. باید با وحدت و انگیزه های معنوی و تدبیر و تلاش و فداکاری ره صد ساله را در ده سال طی کنیم و تراز عزت و اقتدار ملت بزرگ ایران اسلامی و جمهوری اسلامی ایران را آنچنان که شایسته است به اوج عزت و قدرت برسانیم و نشان دهیم که اسلام و ایران بسیار قدرتمند و جامعه مهدوی (عج) بسیار نیرومند، روز آمد و کارآمد است. البته عزم و اراده در زندگی انسان ها رمز موفقیت و کلید پیروزی و سربلندی است و همواره انسان های بزرگ و موفق و مردان تاریخ ساز و نقش آفرین اشخاصی بوده اند که در برابر تمامی حوادث و شرایط اجتماعی و فرهنگی دست برتر داشته و در سختی های و مشکلات خود را نباخته و در چالش ها و تنگنا ها تسلیم نشده اند.

امیر المومنین (ع) در خطبه شریفه قاصعه درباره پیامبران عظیم الشان الهی می فرماید:

"و لَكِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ جَعَلَ رَسُولَهُ أَوْلَىٰ قُوَّةً فِي عَزَائِمِهِمْ وَ ضَعْفَهُ فِيمَا تَرَى الْأَعْيُنُ مِنْ خَالَاتِهِمْ مَعَ قَنَاعَةٍ تَمَلُّ الْقُلُوبَ وَ الْعُيُونُ غَنَىٰ وَ حَصَاصَةً تَمَلُّ الْأَبْصَارَ وَ الْأَسْمَاعُ أَدَىٰ"^۱

در صورتی که خداوند پیامبران را با عزم و اراده قوی، گرچه با ظاهری ساده و فقیر مبعوث کرد، با قناعتی که دل ها و چشم ها را پر سازد، هر چند فقر و نداری ظاهری آنان چشم ها و گوش ها را رنج و آزار می داد. تاریخ بهترین سند و شاهد بر پیروزی مردان بزرگ و تاریخ سازی است که در سخت ترین شرایط برای خدا قیام کردند و با ایمان و اراده بر مشکلات پیروز شدند و قدرت های اهریمنی و طاغوتی در برابر اراده این مردان بزرگ تاریخ به زانو در آمدند.

تاریخ حضرت موسی کلیم الله علیه السلام از نمونه های بسیار زنده و آموزنده است، ایشان از لحاظ قدرت ظاهری دارای امکانات ویژه ای نبودند در حالیکه فرعون و پیروان او از تمامی ابزار و ادوات قدرت و دیکتاتوری برخوردار و به آن ها مباحثات می کردند.

آری پیامبران (ع) انسان هایی صاحب عزم و دارای قدرت اراده و ایمان بودند. در حدیث دیگری امام صادق (ع) فرمود:

"مَا ضَعْفَ بَدَنٌ عَمَّا قَوَّيْتُ عَلَيْهِ النَّيَّةُ"^۲

بدن انسان در برابر آنچه عزم و اراده باشد ناتوان نخواهد شد.

مشخص می شود ملاک موفقیت ها و پیروزی ها عزم و اراده و همت های بلند و ایمان های قوی است.

در دعای شریف کمیل امام علی (ع) می فرماید:

"قُوِّ عَلَىٰ خِدْمَتِكَ جَوَارِحِي وَ أَشَدُّ عَلَى الْعَزِيمَةِ جَوَانِحِي"

خداوندا اعضا و جوارح ما را برای خدمت به خودت نیرومند فرما و تمایلات و انگیزه های درونی ما را برای عزم و اراده در راه خودت محکم و استوار بدار.

۱. خطبه ۱۹۲ نهج البلاغه

۲. بحار الانوار، ج ۶۹، ص ۲۸۹

هشتین کتیرانس الگوی اسلامی ایرانی شرف؛ الگوی شرف؛ پیشران، چالش‌ها و الزامات تحقق؛ بیت و دوم و بیت و سوم خرداد ۱۳۹۸

در این دعای شریف قوت جوارح و بدن و قدرت جوانح و روح هردو از خداوند متعال مسئلت شده، به عبارت دیگر قوت در جسم و بدن و قدرت روح و عزم و اراده از خداوند خواسته شده و در حقیقت ایمان و انگیزه و اراده و همت بلند همراه با سلامتی جسمی و قوت بدنی و نیروی جسمی هردو زمینه ساز پیروزی و عزت و کرامت و برطرف کننده موانع و توطئه‌ها و چالش‌ها و کلید موفقیت و فتوحات الهی است.

امیر المومنین امام علی (ع) در خطبه قاصعه به گوشه‌های بسیار آموزنده، عبرت آموز، عزت آفرین از تاریخ گذشتگان و رمز و راز این سنت عظیم الهی و این حقیقت جاوید و سرنوشت ساز امت‌ها و ملت‌ها اشاره فرموده، آنجا که می‌فرماید:

"حَتَّى إِذَا رَأَى اللَّهُ سُبْحَانَهُ جِدَّ الصَّبْرِ مِنْهُمْ عَلَى الْأَذَى فِي مَحَبَّتِهِ وَ الْإِحْتِمَالَ لِلْمَكْرُوهِ مِنْ خَوْفِهِ جَعَلَ لَهُمْ مِنْ مَضَائِقِ الْبَلَاءِ فَرَجًا فَأَبْدَلَهُمُ الْعِزَّ مَكَانَ الذُّلِّ وَ الْأَمْنَ مَكَانَ الْخَوْفِ فَصَارُوا مَلُوكًا حُكَّامًا وَ أئِمَّةً أَعْلَامًا وَ قَدْ بَلَغَتِ الْكِرَامَةُ مِنَ اللَّهِ لَهُمْ مَا لَمْ تَذْهَبِ الْأَمَالَ إِلَيْهِ بِهِمْ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانُوا حَيْثُ كَانَتِ الْأَمَلَاءُ مُجْتَمِعَةً وَ الْأَهْوَاءُ مُؤْتَلِفَةً وَ الْقُلُوبُ مُعْتَدِلَةً وَ الْأَيْدِي مُتَرَادِفَةً وَ السُّيُوفُ مُتَنَاصِرَةً وَ الْبَصَائِرُ نَافِذَةً وَ الْعَزَائِمُ وَاحِدَةً أَلَمْ يَكُونُوا أَرْبَابًا فِي أَقْطَارِ الْأَرْضِينَ وَ مَلُوكًا عَلَى رِقَابِ الْعَالَمِينَ"^۴

تا آن که خداوند، تلاش و استقامت و بردباری در برابر ناملایمات آنها را، در راه دوستی خود، و قدرت تحمل ناراحتی‌ها را برای ترس از خویش، مشاهده فرمود. آنان را از تنگناهای بلا و سختی‌ها نجات داد، و ذلت آنان را به عزت و بزرگواری، و ترس آنها را به امنیت تبدیل فرمود، و آنها را حاکم و زمامدار و پیشوای انسانها قرار داد، و آن قدر کرامت و بزرگی از طرف خدا به آنها رسید که خیال آن را نیز در سر نمی‌پروراندند.

پس اندیشه کنید که چگونه بودند آنگاه که: وحدت اجتماعی داشتند، خواسته‌های آنان یکی، قلب‌های آنان یکسان، و دست‌های آنان مدد کار یکدیگر، شمشیرها یاری کننده، نگاه‌ها به یک سو دوخته، و اراده‌ها واحد و همسو بود آیا در آن حال مالک و سرپرست سراسر زمین نبودند و رهبر و پیشوای همه دنیا نشدند.

آن حضرت صفحه درخشانی از تاریخ را به عنوان شاهد در برابر امت اسلامی قرار می‌دهد تا اگر گوش شنوا و چشم بینایی باشد درس بیاموزد و عبرت بگیرد و گذشته را چراغ راه آینده قرار دهد.

درباره عصر نبوت و آغاز بعثت و هجرت و نیز تجمع عزم‌ها و اراده‌ها و تلاش همه جانبه مسلمانان و مهاجران و انصار در صدر اسلام در سایه لوای رسول اعظم (ص) نیز می‌فرماید:

"وَ لَقَدْ كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) نَقْتُلُ آبَاءَنَا وَ أَبْنَاءَنَا وَ إِخْوَانَنَا وَ أَعْمَامَنَا مَا يَزِيدُنَا ذَلِكَ إِلَّا إِيمَانًا وَ تَسْلِيمًا وَ مَضِيًّا عَلَى اللَّقْمِ وَ صَبْرًا عَلَى مَضَضِ الْأَلَمِ وَ جِدًّا فِي جِهَادِ الْعَدُوِّ وَ لَقَدْ كَانَ الرَّجُلُ مِنَّا وَ الْآخِرُ مِنْ عَدُوِّنَا يَتَصَاوَلَانِ تَصَاوُلَ الْفَحْلَيْنِ يَتَخَالَسَانِ أَنْفُسَهُمَا أَيُّهُمَا يَسْقَى صَاحِبَهُ كَأْسَ الْمُنُونِ فَمَرَّةً لَنَا مِنْ عَدُوِّنَا وَ مَرَّةً لِعَدُوِّنَا مِنَّا فَلَمَّا رَأَى اللَّهُ صِدْقَنَا أَنْزَلَ بَعْدُونَا الْكَيْتَ وَ أَنْزَلَ عَلَيْنَا النَّصْرَ حَتَّى اسْتَقَرَّ الْإِسْلَامُ مُلْقِيًا جِرَانَهُ وَ مُتَبَوِّئًا أَوْطَانَهُ وَ لَعَمْرِي لَوْ كُنَّا نَأْتِي مَا أَتَيْتُمْ مَا قَامَ لِلدِّينِ عَمُودٌ وَ لَا أَخْضَرَّ لِلْإِيمَانِ عُودٌ وَ أَيْمُ اللَّهِ لَتَحْتَلِبُنَّهَا دَمًا وَ لَتَتَّبِعُنَّهَا نَدْمًا"^۵

ما در کنار رسول خدا صلی الله علیه و آله بودیم، پدران و فرزندان و عموهای خود را به امر حق می‌کشتیم، و این مسئله جز بر ایمان و تسلیم و حرکت در راه راست و شکیبایی بر سوزش السم، و کوشش ما در جهاد با دشمن نمی‌افزود. و مردی از ما و مردی از دشمن چون دو شیر نر با هم در می‌افتادند، و در صدد بر آوردن جان یکدیگر

۴. خطبه ۱۹۲ نهج البلاغه

۵. خطبه ۵۶ نهج البلاغه

هشتمین کتیرانس الگوی اسلامی ایرانی مشرف؛ الگوی پیشرفت؛ پیشران، چالش‌ها و الزامات تحقق؛ بیت و دوم و بیت و سوم خردادماه ۱۳۹۸

بودند تا کدام یک از آن دو جام مرگ را به کام دیگری بریزد. یک بار ما بر دشمن پیروز می‌شدیم، و یک بار دشمن بر ما. چون خداوند راستی ما را دید دشمن ما را سرکوب کرد، و یاری خود را بر ما فرو فرستاد، تا آن وقت که اسلام همانند شتری که سینه و گردن برای استراحت به زمین نهد و در جای خود بخوابد استقرار یافت. به جانم قسم اگر ما در آن زمان رفتاری مانند رفتار امروز شما داشتیم پایه‌ای از بنای اسلام بر پا نمی‌شد، و شاخه‌ای از درخت ایمان سبز نمی‌گشت. به خدا قسم با این وضعی که دارید به جای شیر خون خواهید دوشید، و به دنبالش دچار ندامت خواهید شد.

آری راه پیروزی و موفقیت و عزت و سربلندی از دل مشکلات و فداکاری‌ها و عزم‌ها و اراده‌ها و مجاهدت‌ها و از خودگذشتگی‌ها می‌گذرد.

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا* إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا^۶

به یقین با (هر) سختی آسانی است!*(آری) مسلماً با (هر) سختی آسانی است

هیچ ملتی بدون مجاهدت و رنج و سختی به گنج پیروزی نخواهد رسید و هیچ انسانی جز در سایه تلاش و تحمل شدائد قله‌های بلند شرف و فضیلت دنیا و آخرت را فتح نخواهد کرد.

این سنت قاطع الهی است و سنت‌های الهی نسبت به همه ملل و اقوام یکسان است. آری در سایه همت‌های بلند، اراده‌های آهنین، مجاهدت‌های همه‌جانبه، تلاش مستمر، عشق و ایمان و ایثار و استقامت در راه آرمان‌ها و اهداف می‌توان به ساحل پیروزی و نجات نائل آمد و کلید رمز موفقیت‌ها را در ایمان و استقامت و صبر و مقاومت باید جستجو کرد.

در کلمات گهر بار آن حضرت آمده است:

"من الحزم قوة العزم"^۷؛ مقتضای حزم و دوراندیشی و آینده‌نگری اراده‌های استوار و عزم‌ها و تصمیمات قوی است.

در سخن بسیار حکیمانه دیگر فرمودند؛

"لا تجتمع عزيمة و ولیمه"^۸ عزم و اراده‌های سرنوشت‌ساز با خوش‌گذرانی و شکم‌بارگی و سرگرمی‌های زندگی جمع نخواهد شد.

البته باید تصمیمات درست اتخاذ کرد.

"من الحزم صحة العزم"^۹؛ مقتضای دوراندیشی، اتخاذ تصمیمات صحیح و خردمندانه است.

اصل عزم و اراده نیز در حزم و دوراندیشی خلاصه می‌شود که خود عامل موفقیت و پیروزی است.

"أصل العزم الحزم و ثمرته الظفر"^{۱۰}؛ اساس تصمیم‌گیری دوراندیشی و زیرکی است.

در حدیثی از امام صادق (ع) آمده؛

"ثَلَاثٌ يَحْجُزْنَ الْمَرْءَ عَنِ طَلَبِ الْمَعَالِي: قِصْرُ الْهَيْمَةِ، وَ قِلَّةُ الْجِيلَةِ، وَ ضَعْفُ الرَّأْيِ"^{۱۱}

۶. آیات ۵ و ۶ سوره شرح

۷. غرر الحکم و درر الکلم؛ التمیمی الآمدی، عبد الواحد بن محمد؛ ج ۱، ص ۶۷۲

۸. غرر الحکم و درر الکلم؛ التمیمی الآمدی، عبد الواحد بن محمد؛ ج ۱، ص ۷۷۳

۹. غرر الحکم و درر الکلم؛ التمیمی الآمدی، عبد الواحد بن محمد؛ ج ۱، ص ۸۲۲

۱۰. غرر الحکم و درر الکلم؛ التمیمی الآمدی، عبد الواحد بن محمد؛ ج ۱، ص ۱۹۹

۱۱. تحف العقول: ص ۳۱۸

هشتمین کنگره‌س الگوی اسلامی ایرانی شرف؛ الگوی پیشرفت؛ پیشران ما، چالش‌ها و الزامات تحقق؛ بیت و دوم و بیت و سوم خردادماه ۱۳۹۸

سه چیز است که مانع رسیدن انسان‌ها به مدارج عالی کمال و صعود به قله‌های بزرگی و بزرگواری می‌گردد. (بازمی‌دارد و مانع می‌شود)؛

الف- همت‌های کوتاه و پایین (کوتاهی همت)،

ب- تدبیر و چاره‌اندیشی ضعیف (چاره‌اندیشی کم و اندک)،

ج- رای و اندیشه ناتوان و ضعیف (اندیشه ضعیف)،

در این حدیث شریف امام (ع) نقاط ضعف را بیان فرموده و در برابر آن عوامل قدرت و عزت قرار دارند، که عبارت است از :

همت‌های بلند و چاره‌اندیشی‌های فراوان و حکیمانه، آراء و اندیشه‌های قوی، نیرومند و استوار، عامل ارتقای انسان‌ها به مدارج کمال و معالی امور و قله‌های فضیلت و سعادت است.

آری در صورتیکه یک ملت همه همسو و هم‌جهت برای رشد و پیروزی حرکت کنند، قطعاً شکست نخواهند خورد و برکات، انسجام و اعتصام به حبل‌الله و حبل‌ولایت را از اعماق وجود احساس خواهند کرد.

در اینجا اشاره به آیه شریفه ۵۴ سوره مبارکه مائده مناسب است، این آیه شریف از جهات مختلف برای ملت ما درس آموز و عبرت‌آموز و چراغ راه است.

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ»^{۱۲}

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! هر کس از شما، از آیین خود بازگردد، (به خدا زیانی نمی‌رساند خداوند جمعیتی را می‌آورد که آنها را دوست دارد و آنان (نیز) او را دوست دارند، در برابر مؤمنان متواضع، و در برابر کافران سرسخت و نیرومندند آنها در راه خدا جهاد می‌کنند، و از سرزنش هیچ ملامتگری هراسی ندارند. این، فضل خداست که به هر کس بخواهد (و شایسته ببیند) می‌دهد و (فضل) خدا وسیع، و خداوند داناست.

اشخاصی که در این راه بزرگ و پرخطر آمادگی فداکاری و ریسک‌پذیری نداشته و بیشتر به دنبال تمایلات نفسانی و تعلقات دنیوی هستند و از مسیر آرمان‌های بلند علوی و ولوی و امام‌راحل و شهداء فاصله می‌گیرند.

خداوند مردمی و جوانانی غیرتمند و شجاع را بر می‌انگیزد. تا با همت‌های بلند و اراده‌های آهنین پرچم عزت و شرف را بر قله‌های جهان به اهتزاز در آورند و راه مجد و عظمت را با قدرت طی کنند و از رنج‌ها و سختی‌ها و تهاجم مادی و معنوی دشمن‌نترسند و نهراسند.

قوم در این آیه شریفه از جمله به قوم ایرانی تفسیر شده و یادآور پیام رسول اکرم (ص) درباره سلمان علیه السلام و قوم اوست که فرمود:

«لو كان الدين معلقا بالثرى لتناوله رجال من أبناء فارس»^{۱۳}

اگر اسلام در ثریا باشد مردانی از سرزمین ایران آنرا در آغوش خواهند گرفت و برای حاکمیت آن تلاش و مجاهدت خواهند کرد

البته این قوم قائم به حق و قائم به قسط و قائم‌الله و دارای ویژگی‌های بسیار ارزشمندی هستند. قوم در این آیه کریمه و آیات مشابه مفهوم جنسی و نژادی ندارد. بلکه عمق دینی و قرآنی دارد.

۱۲. آیه ۵۴ سوره مائده

۱۳. مجمع‌البیان: ۱۶۴/۹ و ۱۸۷/۳ و ص ۳۲۱

هشتین کترانس الگوی اسلامی ایرانی شرف؛ الگوی پیشرفت؛ پیشران، چالش‌ها و الزامات تحقق؛ بیت و دوم و بیت و سوم خردادماه ۱۳۹۸

قوم ابراهیم (ع) یعنی پیروان مکتبی آن حضت، قوم موسی (ع) و قوم عیسی (ع) نیز به همین معناست، از معنای قام، یقوم، قائم، قیام، ل یقوم الناس بالقسط، قائم بالحق و القسط، امت قائمه بالحق. در روایات آمده که وقتی این آیه شریفه نازل شد پیامبر (ص) دست بر شانه سلمان فارسی زد و فرمود: هم وطنان تو مصداق این آیه اند. البته مصداق اتم و اکمل این آیه کریمه در عصر ظهور تحقق خواهد یافت. در این آیه کریمه پنج ویژگی برای قوم محبوب خداوند بیان شده که عبارت است از:

۱. يُحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّونَهُ، آنها را دوست دارد و آنها نیز او را دوست دارند،
۲. أَدِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ، در برابر مؤمنان رام و خاضعند
۳. أَعَزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ، در برابر کافران مقتدر و پیروز،
۴. يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، راه خدا جهاد می کنند،
۵. لَا يَخَافُونَ لَوْمَةً لَّائِمَةً، ز سرزنش هیچ ملامتگری نمی هراسند،
۶. ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ، این (ایمان و محبت و شهامت) فضل خداوند است که به هر کس بخواهد می دهد

این عوامل و مولفه های مهم عناصر تشکیل دهنده شخصیت عظیم الهی قوم و ملت و امتی است که پرچم عزت و شرف را بدست گرفته و علمدار پیشرفت، عدالت، معنویت و تعالی جامعه بشری خواهد شد و امت نمونه اسلامی و امت داعی الی الله و بر اصول و فرهنگ و تمدن اسلامی تاکید خواهد نمود را پدید خواهد آورد.

در آیات قرآن کریم و ویژگی های آن به بهترین شکل بیان شده از جمله:
الف: «كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَكَوْا أَمَنَ الْأَهْلِ الْكِتَابِ لَكُنَّ خَيْرًا لَهُمْ مِّنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ»^{۱۴}

شما بهترین امتی بودید که به سود انسانها آفریده شده‌اند؛ (چه اینکه) امر به معروف و نهی از منکر می کنید و به خدا ایمان دارید. و اگر اهل کتاب، (به چنین برنامه و آیین درخشانی)، ایمان آورند، برای آنها بهتر است! (ولی تنها) عده کمی از آنها با ایمانند، و بیشتر آنها فاسقند.

ب: «وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ»^{۱۵} باید از میان شما، جمعی دعوت به نیکی، و امر به معروف و نهی از منکر کنند! و آنها همان رستگارانند.

ج: «لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَ هُمْ يَسْجُدُونَ»^{۱۶} آنها همه یکسان نیستند از اهل کتاب، جمعیتی هستند که (به حق و ایمان) قیام می کنند و پیوسته در اوقات شب، آیات خدا را می خوانند در حالی که سجده می نمایند.

درس های بزرگ، انسان ساز و با عظمتی در این آیات کریمه نهفته است و اصول و مبانی و معیارهای ارزشمند الهی به عنوان چراغ راه و صراط مستقیم توحید و امامت تبلور یافته و اساس همه بر استقامت در راه حق، شجاعت و پایداری، هشیاری در برابر جنگ روانی دشمنان، ثبات قدم، حب فی الله، جهاد در راه خداوند، عدم خوف در برابر بیگانگان و منافقان، فروتنی و محبت نسبت به مومنان، عزتمند و سازش ناپذیری در مقابل کافران، امر به معروف و

۱۴. آیه ۱۱۰ آل عمران

۱۵. آیه ۱۰۴ آل عمران

۱۶. آیه ۱۱۳ آل عمران

هشتین کتیرانس الگوی اسلامی ایرانی مشرف؛ الگوی پیشرفت؛ پیشران با چالش با الزامات تحقق؛ بیت و دوم و بیت و سوم خردادماه ۱۳۹۸

نهی از منکر، شب زنده دار و مانوس با قرآن کریم، آماده درک عنایات و تفضلات الهی و کسب فیوضات ربانی به راستی این پاک باختگان اردوگاه توحید و رهروان صراط هدایت الهی و دلدادگان کوی دوست بهترین الگوها و اسوه برای جامعه بشری و علمداران طریق هدایت و پاسداران حریم ولایت و عاشقان مهدی آل محمد(ص) و مهدی باوران و مهدی یاوران و با صلابت و سلامت در راه حق و پیروز صحنه های حیات و سربلند در دنیا و آخرت هستند. خداوند به همه ما توفیق معرفت راه و مکتب ایشان را بدهد.

موضوع مهم آنست که چگونه می توان این فرهنگ و هویت را در جامعه بنیادین، فراگیر و عمومی، همسو و هم جهت نمود. تا امکان مسابقه در این میدان بزرگ عزت و شرف هموار گردد. و همگان بدون کوچکترین قصور و تقصیری به این امر حیاتی و سرنوشت ساز همت گمارند و دست رد بر سینه بیگانگان و عمال آنها بزنند. و بر اساس اسلام و برادری و اخوت اسلامی و ایمان و اتحاد و انسجام و وحدت ملی با اهداف روشن هرکس با هر سلیقه و فکر و اندیشه ای در چاچوب اصول قانون اساسی و خطوط قرمز نظام اسلامی حرکت خود را دنبال نموده و به آثار و برکات و ثمرات ان امیدوار باشد.

وظایف ارگان های مختلف

ایجاد عزم و اراده ملی بسیار حساس، ظریف و سنگینی است. باید با آگاهی دادن، شفافیت، اعتمادسازی، تفاهم و تعامل تمامی اقشار جامعه و اقوام و مذاهب گوناگون و گفتمان های حکیمانه به ویژه در سطح نخبگان و فرهیختگان و گروه های مرجع و حوزه های علمیه و دانشگاه ها و مراکزی نفوذ در جهت وحدت اجتماعی و ائتلاف عمومی و همبستگی ملی و اسلامی همت گماشت.

بدون تردید یکی از آرمان های دیرینه ملت ما قطع رشته های وابستگی، توسعه همه جانبه و فراگیر، عزت و اقتدار اسلامی، شکوه و عظمت ایران اسلامی و اصلاح ساختارهای اجتماعی در جهت رفاه و آسایش عمومی، عدالت و پیشرفت و ارتقای سطح زندگی کلیه اقشار ملت می باشد.

باید برای این گوهر ارزشمند و گرانبها همه احساس مسئولیت نموده و دست بکار شویم و جز به هدف نیاندیشیم. بنابراین اولین قدم ایجاد عزم و اراده ملی جهت آرمان های بزرگ و دراز مدت و تدبیر حکیمانه برای وصول به قله هاست.

بفرموده امیر المومنین (ع) :

" مَا أَنْقَضَ النَّوْمَ لِعَزَائِمِ الْيَوْمِ وَ أَمْحَى الظُّلْمَ لِتَذَاكِيرِ الْهَمَمِ. ^{۱۷} " چه بسا خواب های شب که تصمیم های روز را از بین برده، و تاریکی های فراموشی که همتهای بلند را نابود کرده است.

خداوند از شما خواسته تا در برابر نعمت های او شاکر باشید و امر حکومت اسلام و دین خود را به شما داده و شما را وازت امر خود قرار داده و در میدان محدود مسابقه به شما مهلت داده تا در میدان مسابقه خیرات و وصول به جوایز گرانبسنگ الهی بر یکدیگر سبقت گیرید.

و به مصداق بیان دیگر آن حضرت ؛

"الْيَوْمَ الْمِضْمَارَ وَ غَدَا السَّبَّاقَ وَ السَّبَقَةُ الْجَنَّةُ وَ الْغَايَةُ النَّارُ. ^{۱۸}"

۱۷. خطبه ۲۴۱ نهج البلاغه(به خطبه به طور کامل مراجعه شود)

۱۸. خطبه ۲۸ نهج البلاغه

بهشتین کتیرانس الگوی اسلامی ایرانی شرف؛ الگوی پیشرفت؛ پیشران با چالش با الزامات تحقق؛ بیت و دوم و بیت و سوم خرداد ماه ۱۳۹۸

امروز (دینا)، روز تمرین و آمادگی، و فردا روز مسابقه است، پاداش برندگان، بهشت، و کیفر عقب ماندگان آتش است. اکنون برای حضور در این میدان مسابقه کمر بندها را محکم ببندید و زیادی جامه ها را در هم بیچید. (کنایه از اینکه لباس زائد را به کمر گره بزنید و با تمام توان برای میدان مبارزه و جهاد آماده باشید. چابک و چالاک در مسابقه شرکت کنید.)

"ما انقض النوم لعزائم الیوم؛ چه بسیار خواب ها که تصمیمات روز را از بین می برد

خواب نوشین بامداد رحیل باز دارد پیاده را ز سبیل

و چه بسیار تاریکی ها و غفلت ها که موجب از یاد رفتن اهداف بلند و آرمان های بزرگ می شود. سخنان نورانی آن حضرت بهترین درس بیداری، هشیاری، اهتمام به امور، مجاهدت آگاهانه و تلاش صادقانه است. آری "نابرده رنج گنج میسر نمی شود مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد"

چنانچه ملتی دچار شکم چرانی، غفلت و جهالت، سرگرمی های کودکانه و تمایلات زودگذر شود و لذائذ مادی و رفاه زدگی و عیش و نوش بر آنها مسلط شود جز خسارت و حسرت نخواهد دید. آنچه موجب آقایی و آزادگی است عزم و اراده است، اهتمام و فداکاری است، بصیرت و مجاهدت است، تلاش و شب زنده داری و سحرخیزی است.

"همت بلند دار که مردان روزگار از همت بلند به جایی رسیده اند"

ملت بزرگ و فهیم ما در حساس ترین سرفصل های تاریخی ایران، منطقه و جهان قرار گرفته و با هدایت های حکیمانه امام راحل قدس سره الشریف و رهبر فرزانه انقلاب اسلامی کاری بزرگ و کارستان انجام داده و تحولی عمیق و الهی و همه جانبه در منطقه و جهان پدید آورده و منشأ بیداری و هشیاری ملت های دیگر و احیای مکتب و اسلام و ادیان آسمانی و معنویت و اخلاق در جهان شده و در برابر نظام های مادی و سلطه گر شرقی و غربی و استکباری و صهیونیستی و ارتجاعی و عبری و عربی و غربی ایستاده و امیدهای نویی را در جهان مستضعفان و عدالتخواهان پدید آورده، طبیعی است هرگونه یاس و ناامیدی، هرگونه شکست و انحراف، هرگونه غفلت و غرور موجب سقوط و درهم شکسته شدن این آرمان های علوی و الهی خواهد شد و همه باید تلاش کنیم تا این چراغ امید بدرخشد و این کانون نورانی هدایت قوی تر، آگاه تر، مصمم تر و هدفمند تر حرکت کند.

خداوند متعال به رسول اکرم (ص) می فرماید :

"و شاورهم فی الأمر فیذا عزمتم فتوکل علی الله"^{۱۹}

و در کارها با آنان (مومنان) مشورت نما، و چون تصمیم گرفتی بر خدا توکل کن

حقیقت عزم قصد محقق و تمرکز قوای روحی در راه اهداف عالی و متعالی و استقامت در راه هدف و استجماع قوای نفسانی برای وصول به آرمان های بلند و شهود جمال و جلال حضرت ذوالجلال و الاکرام است.

خداوند منان به وجود مبارک حضرت ختمی مرتبت می فرماید:

"فاصبر کما صبر أولو العزم من الرسل ولما تستعجل"^{۲۰}

پس همان گونه که پیامبران نستوه صبر کردند صبر کن و شتابزدگی به خرج مده

۱۹. آیه ۱۵۹ سوره آل عمران

۲۰ آیه ۳۵ سوره احقاف

هشتین کتیرانس الگوی اسلامی ایرانی مشرف؛ الگوی مشرف؛ پشیران، چالش با الزامات تحقق؛ بیت و دووم و بیت و سوم خرداوا ۱۳۹۸

ارباب معرفت برای عزم در جاتی ذکر فرموده و بر اجماع نفس در راه محبوب و صلابت در دین و غیرت بر انجام وظایف و واجبات و ترک معاصی و گناهان و استقامت در راه آرمان ها و نظم و انضباط در کارها و فاصله گرفتن از نااهلان و ناشایستگان و اعراض قلب از غیر خداوند و تبیت و التجاء الی الله و ثقہ بالله تاکید فرموده اند.

و البته که حقیقت عزم در زندگی و سیره پیامبران بزرگ الهی علیهم السلام تجلی نموده و آن بزرگواران به عنوان پیامبران اولوالعزم شناخته شده اند که دو رسالت بزرگ را به عهده داشته اند .

الف- رسالت سیر الی الله و کشف قله های جمال و جلال حق و وصول به بارگاه عظیم قدس الهی و ولایت حقہ و تحقق به مظاهر اسماء و صفات حضرت رب العالمین و فنای فی الله و بقای بالله.

ب- رسالت و ولایت هدایت خلق و تربیت و تهذیب نفوس و ابلاغ شرایع الهی و انوار قدوسی و ولایت بر خلق باذن الله تعالی در حدیث شریف فرموده است . "خَصَلْتَانِ لَيْسَ فَوْقَهُمَا مِنْ الْبِرِّ شَيْءٌ الْإِيمَانُ بِاللَّهِ وَ النَّفْعُ لِعِبَادِ اللَّهِ"^{۳۱} دو خصلت هستند که بالاتر از آن دو چیزی از زیبایی و نیکی نیست. ایمان به خداوند متعال ، نفع رسانیدن به بندگان خداوند.

در قرآن کریم در توصیف حضرت مسیح (ع) می فرماید:

"قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَ جَعَلَنِي نَبِيًّا وَ جَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَ أَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا وَ بَرًّا بِوَالِدَتِي وَ لَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا وَ السَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَ يَوْمَ أَمُوتُ وَ يَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا"^{۳۲}

(ناگهان عیسی زبان به سخن گشود و) گفت: «من بنده خدایم او کتاب (آسمانی) به من داده و مرا پیامبر قرار داده است! * و مرا- هر جا که باشم- وجودی پربرکت قرار داده و تا زمانی که زنده ام ، مرا به نماز و زکات توصیه کرده است! * و مرا نسبت به مادرم نیکوکار قرار داده و جبار و شقی قرار نداده است! * و سلام (خدا) بر من ، در آن روز که متولد شدم، و در آن روز که می میرم، و آن روز که زنده برانگیخته خواهم شد!»

آری این برنامه انسان های صاحب عزم و اسوه های بزرگ بشریت و پیامبران عظیم الشان الهی است و این بزرگواران در تمامی عرصه ها و میدان ها برای همه بشریت اسوه حسنه و الگوی تمام عیار عزم و اراده و شرف و کرامت اند.

مسئله مهم و ارزشمند آن است که چگونه امکان ایجاد ، تقویت و زمینه سازی برای استواری عزم و اراده ملی در میهن اسلامی باید پیگیری شود و نقش و رسالت اقشار مختلف ملت و مسئولان و خدمتگزاران در این رابطه چیست؟ و چگونه می توان این حقیقت زنده و زندگی ساز و عزت آفرین را بصورت یک روح حاکم و غالب و فرهنگ زنده و احیاگر و حیاتبخش تحقق بخشید و تمامی ظرفیت ها و استعدادها و انگیزه ها و اندیشه ها و تلاش ها را به این سمت و سو هدایت کند و به باور عمومی و همگانی مبدل ساخت و همه اراده ها را در جهت یک اراده الهی و ولایتی هدایت کرد و با پشتوانه عظیم ایمان و اراده فتح المبین و بیت المقدس ها را در آغوش گرفت و پیروزمندانه " إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا" را زمزمه کرد و "نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ" را به انتظار نشست.

آری همواره رمز موفقیت مردان بزرگ تاریخ و تاریخ ساز و تحول آفرین در ایمان و عزم و اراده آنها نهفته است و در سایه سعی و کوشش و جهاد مستمر و همبستگی ملی می توان قله ها را فتح کرد و ایمان و استقامت کلید موفقیت است و نوابغ از مادر نابغه به دنیا نیامده اند بلکه مدیون تلاش و مجاهدت ها و توفیقات الهی هستند پیامبران عظیم الشان الهی در سایه تدبیر و توکل دلها را فتح نموده اند و سرنوشت تاریخ و بشریت را دگرگون ساخته اند و جانی تازه

۲۱. تحف العقول عن آل الرسول علیهم السلام ، ج ۱ ، ص ۳۵

۲۲. آیات ۳۳-۳۰ سوره مریم

هشتین کتیرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت؛ الگوی پیشرفت؛ پیشران ما، چالش‌ها و الزامات تحقق؛ بیت و دووم و بیت و سوم خرداوا ۱۳۹۸

در کالبد جهانی مرده و پر آشوب دمیده اند و راه حیات طیبه و سعادت را برای بشریت به ارمغان آورده اند و در سایه صبر و استقامت و ایمان در راه حق روحی تازه در جان‌ها دمیده اند .

«إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ۚ»^{۲۳} به یقین کسانی که گفتند: «پروردگار ما خداوند یگانه است!» سپس استقامت کردند، فرشتگان بر آنان نازل می‌شوند که: «نترسید و غمگین مباشید، و بشارت باد بر شما به آن بهشتی که به شما وعده داده شده است!

امروز مسئولیت بزرگ الهی و تاریخی به عهده همه ماست و هرگونه غفلت و سهل‌انگاری گناهی بزرگ و نابخشودنی است و باید برای وصول به آرمان‌های دو قرن گذشته و عقب‌افتادگی و عقب‌ماندگی و غفلت‌ها و سو-تدبیر‌ها چاره‌اندیشی کرد و برای ایجاد فرهنگ و تمدن اسلامی ایرانی پیشرفت و عدالت و عزت و اقتدار اسلامی جهادی همه‌جانبه و چندلایه را تدارک دید و خسته و مایوس نشد . و فریب دشمن و شیادان تاریخ را نخورد و بر بیان عمیق دین و اسلام و ولایت و خط امام راحل و رهبر بزرگوار تاکید نمود و شکرگزار نعمت‌ها، خون‌شهدا و دوست‌داران اهل بیت بود و از دستاوردهای انقلاب اسلامی پاسداری کرد و نقاط ضعف را اصلاح کرد و نقاط قوت را تقویت نمود و کادر سازی کرد و نسبت به آموزش نیروهای مومن و فداکار و آینده‌نگر برنامه ریزی نمود و بر خداوند بزرگ توکل کرد و هرگز ضعف و سستی و خود باختگی به خود راه نداد و مرزهای تقوی را پاس داشت .

البته بزرگترین سرمایه اجتماعی نخست وحدت و انسجام ملی و همبستگی همه اقوام و مذاهب محور قانون اساسی و ولایت فقیه است و در ثانی منافع ملی، مصالح ملی، امنیت ملی، تمامیت ارضی و حفظ آثار و برکات و دستاوردهای انقلاب اسلامی، خون‌شهدان و جانبازان و ایثارگران، پاسداشت حریم امامت و ولایت و امام راحل قدس سره و عمل به قانون و تبعیت از قانون اساسی و سایر قوانین و نظامات حاکمه کشور است و هر نوع موضع‌گیری، گفتمان و حرکت و نقد و نظری نیز باید در چارچوب موازین یاد شده و خطوط قرمز نظام چاره‌اندیشی و تدبیر شود .

تفاهم ملی، تعامل ملی و هماهنگی و انسجام کلیه نهادها و ارگان‌های جامعه اسلامی باید بر اساس موازین یاد شده و اصول قانون اساسی شکل بگیرد. و همه در جهت تحقق اهداف قانون اساسی و سازوکارهای آن تلاش و مجاهدت نمائیم و از زیاده‌خواهی، افزون‌طلبی، تحریک قومی و نژادی و جناحی و سیاسی پرهیز کنیم. سیاست‌های کلی نظام نیز در چارچوب قانون اساسی و برای تحقق اهداف آن است که باید مورد توافق و عمل کل در کل قرار گیرد.

جریان‌های سیاسی تند و کند و چپ و راست و اصولگرا و اصلاح طلب نیز باید موازین قانونی را بطور کامل و کلی رعایت نمایند و به خاطر اهداف موردی و موضعی و سلیقه‌ای آتش بیار معرکه نشوند و در دام دشمن نیافتند و به نفع او بازی نکنند و قواعد بازی را نیز همگان باید رعایت کنیم. خطوط کلی نظام که توسط امام راحل (ره) ترسیم شده و در قانون اساسی آمده و نیز توسط رهبر بزرگوار انقلاب اسلامی تدبیر و ابلاغ می‌شود و از فیلترهای بسیار دقیق کارشناسی و مجمع تشخیص مصلحت نظام عبور می‌کند حجت را بر همه ما تمام می‌کند.

بدون تردید همه دوستان درون خانواده بزرگ جمهوری اسلامی ایران به شعارها و اصولی مانند: «استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی، نه شرقی و نه غربی جمهوری اسلامی»

هشتین کتیرانس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت؛ الگوی پیشرفت؛ پیشران با چالش با الزامات تحقق؛ بیت و دووم و بیت و سوم خرداوا ۱۳۹۸

استقلال همه جانبه کشور ، دفاع از نظام اسلامی، وحدت و انسجام ملی ، عزت و اقتدار اسلامی، منافع و مصالح ملی ، امنیت ملی ، مقابله با متجاوزان و تجزیه طلبان و مزدوران شرق و غرب ، تحقق اقتصاد مقاومتی ، ایجاد فضای مناسب اخلاقی و معنوی و مسئولیت شناسی و مسئولیت پذیری ، رشد و توسعه علمی و فنی و فن آوری ، تحکیم بنیان خانواده ، دفاع از قدس شریف و ملت مظلوم فلسطین ، وحدت جهان اسلامی، حمایت از مظلومان و ستمدیدگان و مقابله با زورگویان و متجاوزان ، و ده ها اصل روشن و مترقی و عزت آفرین دیگر با همه وجود اعتراف و اعتقاد داریم و در راس همه مسائل موضوع ولایت فقیه است که اساس و ریشه این همه تحول بوده و هست و میراث گران بهای امام راحل بت شکن و یادگار غدیر خم و تاریخ غرور و عزت آفرین اسلام و اهل البیت (ع) و ایران در عصر حاضر و رمز بقای نظام اسلامی و اسلامیت نظام است.

در اینجا به جملاتی از دعای ششم صحیفه مبارکه سجادیه که دعای هر صبح و شام است اشاره می کنم تا ابعاد نورانی مسئولیت ما بهتر و بیشتر آشکار گردد و انشاء الله درس عبرتی برای همه ما باشد .

در این دعای شریف امام (ع) سفره پربرکت نعمت های الهی را گوشزد فرموده و به برکات عظیم شب و روز و آثار گرانسنگ نعمت های الهی عنایت نموده و می فرماید:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ ارْزُقْنَا حُسْنَ مُصَاحَبَتِهِ، وَ اغْصِنَا مِنْ سُوءِ مُفَارَقَتِهِ بِارْتِكَابِ جَرِيرَةٍ، أَوْ اقْتِرَافِ صَغِيرَةٍ أَوْ كَبِيرَةٍ»

خدایا بر محمد و آلش درود فرست، و حُسن هم نَفَسی با این روز را روزی ما گردان و ما را از سوء مفارقتش به خاطر ارتکاب گناه، یا کسب معصیت کوچک و بزرگ حفظ فرما،

این میدان وسیع امتحان الهی است عرصه سنگین مسئولیت انسان ها در برابر عمر، زمان شب و روز و فرصت هاست. آری همواره در جملات این دعای شریف بر حرکت قویم ایمان و یقین تاکید شده و صیانت در برابر تهاجم شیاطین از خداوند خواسته شده تا آنجا که می فرماید:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ وَفِّقْنَا فِي يَوْمِنَا هَذَا وَ لَيْلَتِنَا هَذِهِ وَ فِي جَمِيعِ أَيَّامِنَا لِاسْتِعْمَالِ الْخَيْرِ، وَ هِجْرَانِ الشَّرِّ، وَ شُكْرِ النِّعَمِ، وَ اتِّبَاعِ السُّنَنِ، وَ مَجَانَبَةِ الْبِدْعِ، وَ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ، وَ النَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَ حِيَاطَةِ الْإِسْلَامِ، وَ انْتِقَاصِ الْبَاطِلِ وَ إِذْلَالِهِ، وَ نُصْرَةِ الْحَقِّ وَ إِغْرَازِهِ، وَ إِرْشَادِ الضَّالِّ، وَ مُعَاوَنَةِ الضَّعِيفِ، وَ إِذْرَاقِ اللَّهِيْفِ

خدایا بر محمد و آلش درود فرست و ما را در این روزمان و در این شبمان و در تمام ایاممان برای انجام خیر و دوری از شر و شکر نعمت ها و پیروی سنت ها و دوری از بدعت ها و امر به معروف و نهی از منکر و پاسداری اسلام و عیب جویی از باطل و خوار ساختن آن و یاری حق و گرامیداشت آن و ارشاد گمراه و یاری ناتوان و پناه دادن به ستمدیده موفق بدار.

خواستن و همت و اراده، آن قدر مهم است که گفته شده، خواستن، توانستن است، یعنی این که اگر کسی علاقمند به انجام کاری باشد در مقابل سختی ها و مشقت های آن مقاومت می کند، پس گویا که از همین الان به مقصد و مقصودش رسیده است. پس لازمه پیشرفت و حرکت به سوی موفقیت در مرحله اول داشتن عزم و اراده بوده و باید در نخستین قدم در راستای موفقیت و پیشرفت عزم و اراده ای جدی در راه هدف داشت.

اراده، یکی از صفات نفس است که به ایجاد یا ترک فعلی تعلق می گیرد و دارای مقدماتی، از جمله مرحله تصور است؛ یعنی انسان ابتدا چیزی را تصور نموده و سپس بررسی می کند که آیا فایده و مصلحتی دارد یا نه، بعد از تصدیق فایده آن، به آن تمایل پیدا می کند و به دنبال آن، هیجانی در نفس او پیدا شده و در پایان، حالت نفسانی ای

هشتمین کنگره‌س الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت؛ الگوی پیشرفت؛ پیشران، چالش‌ها و الزامات تحقق؛ بیت و دوم و بیت و سوم خردادماه ۱۳۹۸

به نام «اراده» برای وی پدید می‌آید که از آن به «شوق مؤکد» تعبیر نموده‌اند. این که انسان موضوعی را تصور می‌کند نشان از استعداد است یعنی می‌تواند به آن دست پیدا کند پس باید برای رسیدن به هر موضوع و هدفی در ابتدا درست اندیشید و سپس بر آن عزم و اراده داشت و سپس تلاش و مجاهدت کرد تا آن مهم محقق شود. خواه اصلاح و پیشرفت ایران اسلامی باشد یا کل جهان.

هر کس به جایی رسیده (چه مقامات معنوی، چه مادی) از شاهراه همت و اراده قوی رسیده است. دانشمندان، ره آورده‌های علمی خود را نتیجه نیروی اراده می‌دانند. اولیای الهی و عارفان بزرگ که به مقام ولایت الهی و کرامت و منشا آثار و برکات ارزشمندی شده‌اند و آثار چشم‌گیر داشته‌اند و صاحبان کرامت که به مقامات والای معنوی و انسانی رسیده‌اند همه و همه اهمیت آن را گوشزد کرده‌اند، هر چند که در مسیر حرکت و مقصد و هدف با هم تفاوت دارند. پس بعد از پذیرفتن نیاز به پیشرفت باید در این را عزم و اراده ای جدی و فولادین داشت.

استعانت از عبادات و تزکیه نفس، مهم ترین راه های تقویت همت و اراده، عبادات هستند، عباداتی که از طرف خداوند حکیم و بی نیاز و دلسوز برای ما واجب شده است و هدفی والاتر از تقویت همت و اراده دارند و انسان با انجام آن به مقام قرب الهی می‌رسد. اگر در نماز، روزه و... دقت کنیم لحظه لحظه آن را یک تمرین اراده و همت می‌یابیم و این هوسبازها و افراد ضعیف النفس و اراده هستند که نمی‌توانند مثلاً روزه بگیرند و بهانه های واهی و مختلف می‌گیرند. در واقع با تقوا و تزکیه نفس قدرت تسلط بر نفس و مالکیت نفس بالا می‌رود و این یعنی همان اراده و بر عکس گناهان مثل اسب چموش صاحب خود را به هر طرف می‌برد پس یکی از راه های تقویت عزم و اراده در راه پیشرفت و تعالی کشور استعانت و توسل به خداوند متعال است.

با بررسی ساحت های وجودی انسان در قلمرو عقلی، عاطفی و ارادی، می‌توان دریافت که اراده در ساختار منش و رفتار وی که به شکل گیری شخصیت او می‌انجامد، نقش اساسی و مهمی ایفا می‌کند. اراده، عامل توانمندی انسان در گزینش و انتخاب است. اراده، برخلاف میل که از طبیعت انسان ناشی می‌شود، نیرویی قوی است که به عقل آدمی بستگی دارد. اراده و اختیار اگر به خدا پیوند بخورد، با نوعی دل بستگی به منبع قدرت و توانایی همراه می‌شود و اگر آدمی به حقیقت و فیض بخشی این سرچشمه رحمت اطمینان یابد، در زمینه سازندگی شخصیت فردی و اجتماعی با توان بیشتری به سوی موفقیت پیش می‌رود.

بزرگی و عزت انسان، با نیروی اراده و قدرت تصمیم گیری او رابطه مستقیم دارد. بدین معنی که هراندازه توان تصمیم گیری و اعمال اراده، از مسیر صحیح قوی تر و مستحکم تر باشد، زندگی سعادت‌مندانه تری را می‌توان انتظار داشت. قرآن کریم تأکید دارد که هر کس در هر راهی که اراده کند و تلاش نماید، دیر یا زود به مقصد خود می‌رسد. نظام علی و معلولی که یکی از قوانین تغییرناپذیر خلقت است، اقتضا می‌کند که عمل انسان، نتیجه انتخاب و اراده خیر یا شر او باشد.

نیروی درونی اراده به همراه ارزیابی عقلانی کارها، فرد را به عمل شایسته و درست راهنمایی می‌کند و این گونه است که اختیار انسان در گزینش ها فزونی می‌یابد و او بیش از پیش، مالک عمل و سرنوشت خویش می‌شود.